

Dato: 27. april 2020

Afrapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden – marts 2020

I forbindelse med besvarelsen af samrådsspørgsmål D den 27. august 2019 i Folketingets Retsudvalg fremlagde justitsministeren Rigspolitiets og Rigsadvokatens handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdning og sagsbehandlingstid på personfarlig kriminalitet. Personfarlig kriminalitet omfatter bl.a. vold, voldtægt, drab, brandstiftelse, blufærdighedskrænkelser, røveri og trusler.

På kort sigt er formålet med handlingsplanen at sikre, at *alle* sager om personfarlig kriminalitet konsekvent tildeles den højeste prioritet, og at forurettede underrettes om behandlingen af deres sag. Handlingsplanens initiativer skal samtidig reducere den historisk høje sagsbeholdning i politi og anklagemyndighed og sikre, at der fremover skabes et balanceret gennemløb i sagsbehandlingen, sådan at sagsophobningen på personfarlig kriminalitet bremses, de nuværende sagsbunker og de ældste sager håndteres, og sagsbehandlingstiden på området nedbringes.

Varige nedbringelser af sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden forudsætter en langsigtet og konsekvent prioritering af både den personfarlige kriminalitet og straffesagsområdet generelt, hvilket i handlingsplanen er konkretiseret i følgende elementer:

- Med udgangen af 2020 er beholdning, alder og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden reduceret med 20 pct. i forhold til første halvår 2019
- Personfarlig kriminalitet prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager
- Politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet – senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren underrettes om status og videre forløb

Rigspolitiet og Rigsadvokaten præsenterer i nærværende notat en status på handlingsplanens fremdrift med udgangen af marts 2020 – både centralt hos Rigspolitiet og Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater samt decentralt i politikredsene. Rigspolitiet og Rigsadvokaten af rapporterede status på handlingsplanen første gang ved udgangen af oktober 2019, jf. notat af 5. november 2019 om "*Af rapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden – oktober 2019*", og de månedlige af rapporteringer findes på Rigspolitiets og

Rigsadvokatens hjemmeside. Status på statsadvokaternes tilsyn med handlingsplanen afrapporteres særskilt hvert kvartal. Rigsadvokatens 1. afrapportering på tilsynet med handlingsplanen af 28. februar 2020 dækker tilsynet i perioden oktober – december 2019 og blev afgivet sammen med Rigspolitiets og Rigsadvokatens fælles afrapportering for januar måned 2020.

Resultatet for marts 2020 viser, at politikredsene samlet set er godt på vej til en nedbringelse med 20 pct. ved udgangen af 2020. Det første delmål om en reduktion på 10 pct. i sagsbehandlingstiden for personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed pr. 1. april 2020, jf. nedenfor, er opnået med udgangen af marts 2020. Et opmærksomhedspunkt er dog, at alderen for sager i beholdningen af både anmeldelser uden sigtelse og sigtelser uden afgørelse af tiltale spørgsmål er steget fra februar 2020 til marts 2020, mens antallet af sager i begge beholdninger fortsat er faldende.

Det er fortsat for tidligt at fastslå konsekvenserne af Covid-19 for sagsbehandlingen, herunder i hvilket omfang sager om personfarlig kriminalitet eventuelt er påvirket. Rigsadvokaten og Rigspolitiet vil dog have fuld fokus på i resten af 2020 at sikre, at ambitionen om en samlet nedbringelse med 20 pct. ved udgangen af 2020 indfries, og sagsbehandling af personfarlig kriminalitet vil fortsat have højeste prioritet.

I det følgende gennemgås handlingsplanens enkelte elementer samt den foreløbige status på fremdrift på implementering og målopfyldelse.

Mål for sager vedrørende personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politiets og anklagemyndighedens beholdning og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet med udgangen af 2020 skal være reduceret med 20 pct. Derfor har politiet og anklagemyndigheden i handlingsplanen fastsat følgende mål:

1. april 2020 vil der være en reduktion¹ på 10 pct. i sagsbehandlingstiden for personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed. Dette omfatter:

- Sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltale spørgsmålet reduceres med 10 pct.

1. januar 2021 vil den samlede reduktion i antal af, alder på og sagsbehandlingstid være på 20 pct.² i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed.

Status på målopfyldelsen for politi og anklagemyndighed fremgår nedenfor.

¹ 10 pct. reduktion ift. 1. halvår 2019.

² 20 pct. reduktion ift. 1. halvår 2019.

Tabel 1: Målopfyldelse for marts 2020

Side 3

Sagsbehandlingstid (dage)						1. halvår	Januar-marts
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Anmeldelse til afgørelse af tiltalsspørgsmål	134	137	143	151	149	242	176
Mål – 1. kvartal 2020							218
<i>Difference mellem mål og status</i>							42
Sagsbeholdning (antal)						1. halvår	Ultimo
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	marts 2020
Sager uden sigtelse	3.207	4.605	7.491	11.171	9.009	9.096	6.863
Mål – dec. 2020							7.277
<i>Difference mellem mål og status</i>							414
Sigtelser uden tiltale	-	-	5.621	6.235	11.188	8.986	6.963
Mål – dec. 2020							7.189
<i>Difference mellem mål og status</i>							226
Alder på sagsbeholdning (dage)						1. halvår	Ultimo
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	marts 2020
Sagsbeholdning uden sigtelse	158	140	146	164	172	184	184
Mål – dec. 2020							147
<i>Difference mellem mål og status</i>							-37
Sigtelser uden tiltale	-	-	126	140	213	184	137
Mål – dec. 2020							147
<i>Difference mellem mål og status</i>							10

Note:

Data for 2014 - 1. halvår 2019 er fra det berigtigede faktaark pr. 27. september 2019. Data for status pr. marts 2020 er fra den 11. april 2020.

Sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltalsspørgsmål er faldet fra 242 dage i gennemsnit i 1. halvår 2019 til 176 dage i gennemsnit i første kvartal 2020, *jf. tabel 1*. Derved er målet om en reduktion ved udgangen af marts 2020 på 10 pct. i sagsbehandlingstiden for personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed opnået. Det bemærkes, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 1. halvår 2019 var længere end normalt, da de fleste af de såkaldte Umbrella-sager afventede en afgørelse i Højesteret (som faldt i januar 2019), før der blev rejst tiltale.

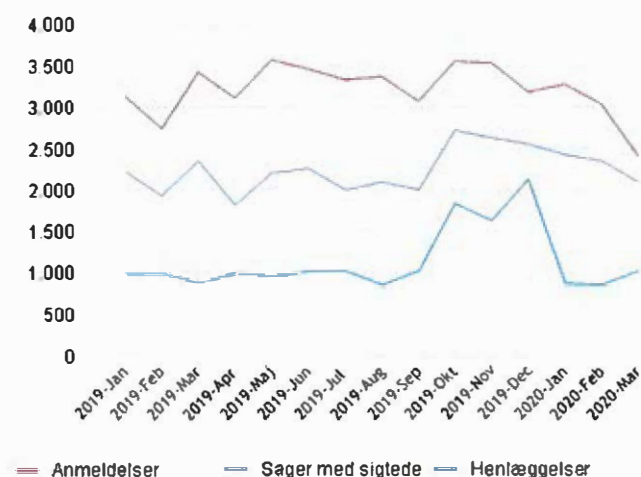
Beholdningen af verserende anmeldelser uden sigtelse er faldet fra 9.096 i 1. halvår til 6.863 i marts 2020. Det er 414 sager under målsætningen for december 2020. Den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen uden sigtelser er fortsat på et for højt niveau på 184 dage, hvilket er 37 dage fra målet med udgangen af 2020.

Beholdningen af verserende sager med sigtelser uden tiltale er faldet fra 8.986 sager i 1. halvår 2019 til 6.963 sager i marts 2020, hvilket er 226 sager under målet for december 2020. Samtidig er den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen af sager med sigtelse

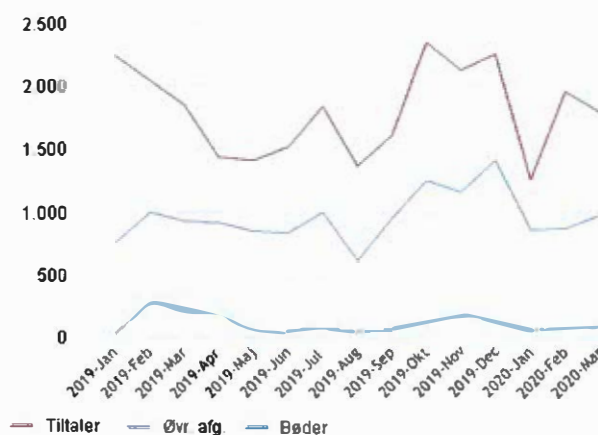

uden tiltale 137 dage, hvilket betyder, at målet for alderen på beholdningen af verserende sager med sigtelser uden tiltaler for nuværende er opnået i 2020.

Figur 1: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019-2020 fordelt på måneder – personfarlig kriminalitet

Figur 2: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019-2020 fordelt på måneder – personfarlig kriminalitet

Note: Figur 1 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 2 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser og bøder opgjort som antal forhold. En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/fleere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figurene kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS. Data er fra den 11. april 2020.

Antallet af anmeldelser vedrørende personfarlig kriminalitet er faldet markant fra januar til marts 2020. Dette skal ses i lyset af det generelle fald i straffelovsanmeldelser. Samtidig er der fortsat sket et lille fald i sager med sigtede, mens henlæggelser ligger nogenlunde stabilt siden december 2019, jf. figur 1 og 2.

På tværs af landet har politikredse reduceret i beholdningen af anmeldelser uden sigtelse siden handlingsplanens ikrafttrædelse, jf. tabel 2. De fleste kredse har også reduceret beholdningen af sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmål, dog med undtagelse af Midt- og Vestsjælland og Bornholm politi. Sidstnævntes beholdning er dog relativt begrænset (pt. 15 sager).

For så vidt angår alderen for både anmeldelser uden sigtelser og sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmålet er den steget fra februar 2020 til marts 2020 i de fleste kredse.

Tabel 2 - Kredsvis målopfyldelse: Målopfyldelse fordelt på politikredse

Anmeldelser uden sigtelse

Kreds	Antal				Alder (dage)			
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	363	235	267	-32	112	75	69	6
Østjyllands Politi	639	511	555	-44	133	106	117	-11
Midt- og Vestjyllands Politi	419	311	284	27	143	124	141	-17
Sydøstjyllands Politi	311	227	228	-1	109	89	82	7
Syd- og Sønderjyllands Politi	456	323	292	31	128	126	129	-3
Fyns Politi	899	681	677	4	164	137	136	1
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	572	398	347	51	129	111	125	-14
Midt- og Vestsjællands Politi	834	466	487	-21	156	147	146	1
Nordsjællands Politi	934	730	856	-126	202	147	177	-30
Københavns Vestegns Politi	553	443	460	-17	123	89	81	8
Københavns Politi	3.095	2.462	2.399	63	253	190	285	-95
Bornholms Politi	21	9	11	-2	78	49	48	1
Danmark i alt	9.096	6.796	6.863	-67	184	147	184	-37

Sigtelser uden afgørelse af tiltale spørgsmål

Kreds	Antal				Alder (dage)			
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	490	335	382	-47	148	117	112	5
Østjyllands Politi	804	594	720	-126	173	147	106	41
Midt- og Vestjyllands Politi	775	543	624	-81	135	137	130	7
Sydøstjyllands Politi	822	637	686	-49	211	147	180	-33
Syd- og Sønderjyllands Politi	1.073	858	616	242	161	147	125	22
Fyns Politi	1.001	716	723	-7	168	135	135	0
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	581	464	410	54	138	88	81	7
Midt- og Vestsjællands Politi	395	316	518	-202	139	96	118	-22
Nordsjællands Politi	923	565	583	-18	296	122	142	-20
Københavns Vestegns Politi	429	300	304	-4	130	85	88	-3
Københavns Politi	1683	1.236	1.382	-146	213	170	179	-9
Bornholms Politi	10	6	15	-9	74	128	87	41
Danmark i alt	8.986	6.570	6.963	-393	184	147	137	10

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse af tiltale spørgsmål

Kreds	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	230	218	114	104
Østjyllands Politi	188	188	166	22
Midt- og Vestjyllands Politi	177	177	115	62
Sydøstjyllands Politi	192	192	138	54
Syd- og Sønderjyllands Politi	201	201	265	-64
Fyns Politi	193	193	164	29
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	142	142	119	23
Midt- og Vestsjællands Politi	217	217	143	74
Nordsjællands Politi	408	218	243	-25
Københavns Vestegns Politi	200	200	111	89
Københavns Politi	327	218	243	-25
Bornholms Politi	73	73	59	14
Danmark i alt	242	218	176	42

Note til tabel 2: Baseline for 1. halvår er fastlagt ud fra datagrundlaget for udarbejdelsen af handlingsplanen, og målet er fastsat og fordelt mellem politikredse herefter. Status og difference er opdateret pr. 11. april 2020. Data er opgjort dynamisk.

Personfarlig kriminalitet har højeste prioritet

Handlingsplanen fastslår, at den personfarlige kriminalitet skal prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager. Derfor har politiet og anklagemyndigheden i handlingsplanen besluttet at iværksætte følgende tiltag:

- Politikredsene har et elektronisk værktøj (en såkaldt elektronisk sagsstyringsreol), som skal sikre et dagligt overblik over antallet af sager, deres respektive alder samt aktuelle status og placering. Dette gør, at politiet og anklagemyndigheden altid har et aktuelt overblik, der understøtter den konsekvente prioritering af sagerne om personfarlig kriminalitet.
- Samtidig sikrer de eksisterende ambitiøse mål for sager om vold og voldtægt (jf. målene for de såkaldte VVV-sager), at disse sager konsekvent prioriteres højest, samt at de nytilkomne sager håndteres på trods af oprydningsindsatser på gamle sager.
- Som et nyt initiativ har de regionale statsadvokater indført et særligt tilsyn med sager, hvor der har været rejst sigtelse i lang tid. Tilsynet skal sikre, at der i alle tilfælde er tilstrækkelig fremdrift i behandlingen af sagerne. Ordningen indebærer blandt andet, at politikredsene pålægges at orientere statsadvokaterne om alle sager om personfarlig kriminalitet, hvor der er rejst sigtelse, men efter 12 måneder endnu ikke er truffet afgørelse om tiltalespørgsmålet. Politikredsene skal i disse tilfælde forklare sagsforløbet, og statsadvokaten kan konkret bestemme, at der skal tages nye sagsskridt for at sikre fremdrift i sagen.
- De regionale statsadvokater har herudover skærpet det tilsynsmæssige fokus på politiets behandling af anmeldelser om personfarlig kriminalitet, hvor der ikke er sket sigtelse, selv om der er gået lang tid. Statsadvokaternes tilsyn med disse sager vil blandt andet blive gennemført i form af målrettede tilsynsmøder og stikprøvekontroller.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet og Rigsadvokaten har fortsat et stort fokus på implementeringen af handlingsplanen og dens målsætninger over for politikredsene. Planen drøftes løbende i Koncernledelsen for politi og anklagemyndighed, ligesom Rigsadvokaten i fællesskab med Rigspolitiet afholder månedlige videomøder med advokaturchefer i politikredsene og de regionale statsadvokater for at sikre det rette fokus.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet arbejder videre med at tilpasse eksisterende ledelsesinformation, så politikredsene har adgang til aktuel ledelsesinformation til driftsstyring, underretning og løbende opfølgning på de sager og sigtelser, der er omfattet af handlingsplanen.

For en uddybet status på tiltag implementeret i Rigspolitiet, hos Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater og politikredsene kan der henvises til afrapporteringen for oktober måned 2019.

Side 7

Underretning af forurettede i sager om personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet. Senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren således underrettes om status og sagens videre forløb. Derfor har politiet og anklagemyndigheden besluttet at iværksætte følgende:

- Der er indført en ordning, hvor politiet eller anklagemyndigheden, når der er forløbet seks måneder fra tidspunktet for anmeldelsen i sager om personfarlig kriminalitet, uden at der er truffet afgørelse i sagen, skal tage kontakt til den forurettede borger og orientere om sagens forløb. I det omfang det er muligt, skal politiet og anklagemyndigheden orientere den forurettede om det forventede tidspunkt for sagens afgørelse og om andre forhold, der kan være relevante for den forurettede. Orienteringen skal ske i alle tilfælde, hvor den forurettede ikke allerede er orienteret om sagens forløb mv. af en kontaktperson i medfør af kontaktpersonordningen.
- I forhold til den konkrete behandling af straffesagerne er der i bekendtgørelse nr. 1108 af 21. september 2007 og afsnittet i Rigsadvokatens meddelelse om vejledning af forurettede fastsat retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens pligt til at vejlede og orientere forurettede i straffesager og til at udpege en kontaktperson for forurettede. Der er via de regionale statsadvokater iværksat et tilsyn med, at disse retningslinjer og den nye underretningsordning følges.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet følger løbende op på, at underretningspligten overholdes.

Tabel 3 – Status på anvendelse af dispositions-koder ifm. underretning i sager om personfarlig kriminalitet i perioden november 2019 til marts 2020.

Side 8

Kreds	November - december 2019	Januar-marts 2020
Nordjylland	191	222
Østjylland	457	283
Midt- og Vestjylland	211	92
Sydøstjylland	173	167
Syd- og Sønderjylland	567	319
Fyn	1.173	423
Sydsjælland og Lolland-Falster	178	291
Midt- og Vestsjælland	333	155
Nordsjælland	306	379
Københavns Vestegn	246	324
København	1.714	1.141
Bornholm	0	1
Danmark i alt	5.549	3.797

KILDE: QlikView. Dispositioner, dynamiske data. Dispositions-koderne "2273 - Kontakt til FOU/VID - kontaktpersonordning" og "2274 - Underretning af FOU - personfarlig kriminalitet". Data trukket 15. april 2020.

I januar til marts 2020 har politikredsene registreret 3.797 underretninger, *jf. tabel 3*. Alle politikredse har siden etablering af dispositions-koden til underretning underrettet borgere. Ser man på, hvor mange sager der er registreret underretning i, drejer det sig om 3.467 sager i 2020. Årsagen til, at der i nogle tilfælde er knyttet flere underretninger til en enkelt sag, vil ofte være, at der er knyttet flere forurettede til sagen.

Som det fremgår, varierer antallet af underretninger meget fra kreds til kreds. En af årsagerne til dette er, at det i høj grad varierer, hvor mange sager den relevante kreds har, hvor der seks måneder efter anmeldelsestidspunktet ikke er rejst sigtelse, og der derfor er pligt til underretning.

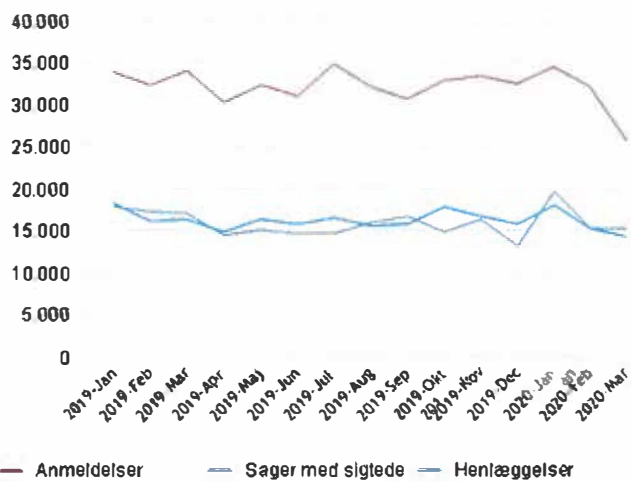
Det kan oplyses, at det har været nødvendigt at tilpasse registreringen af underretningen, så kredsene hele tiden kan følge de relevante sager, som de skal underrette i. Derfor anvendes disse dispositions-koder også til at registrere, hvis der ikke er en relevant forurettet at underrette. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor der er afsagt trusler, der ikke er personhenførbare (for eksempel mod politiet mere generelt), hvor forurettede ikke kan identificeres (typisk sager om børneporno) eller i sager, hvor forurettede er død, og der ikke er relevante pårørende at underrette. Politikredsene har registreret, at der ikke er en relevant forurettet at underrette 283 gange i marts 2020. De regionale statsadvokaters tilsyn med underretningspligten indebærer bl.a. et tilsyn med, at der bliver underrettet i de rigtige sager – herunder om der er en relevant forurettet at underrette.

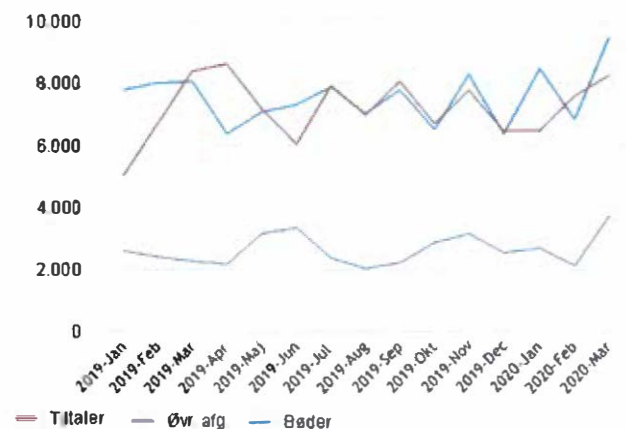
Opgørelse af udviklingen i anden kriminalitet

Prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet vil få betydning for behandlingen af andre straffesager. Dette er særligt tilfældet i anklagemyndigheden, der med den nuværende ressourcesituation ikke har mulighed for at behandle flere sager, men som alene kan prioritere ressourcerne til forskellige typer af sager. Også i den anledning følger Rigs politiet og Rigsadvokaten løbende den generelle kriminalitetsudvikling. Figur 3 og 4 viser udviklingen i behandlingen af henholdsvis anmeldelser, sigtelser og henlæggelser (figur 3) samt tiltaler, øvrige afgørelser og bøder (figur 4) i 2020 fordelt på måneder. Figureerne omfatter al kriminalitet bortset fra personfarlig kriminalitet og færdselssager, da antallet af færdselssager fylder meget antalsmæssigt sammenlignet med de resterende straffesager.

Figur 3: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019-2020 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Figur 4: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019-2020 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Note:

Figur 3 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 4 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser og bøder opgjort som antal forhold. En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/flere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figureerne kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS. Data er fra den 11. april 2020.

